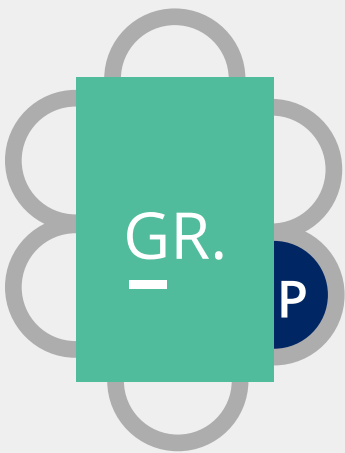

Financieel toezicht op gemeenschappelijke regelingen

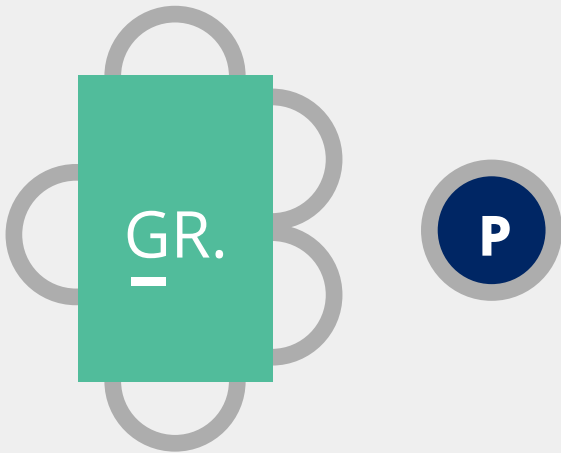
UITWERKING EN UITVOERING VAN FINANCIIEEL TOEZICHT IN BEELD

Dit rapport gaat over gemeenschappelijke regelingen waar de provincie financieel toezicht op moet houden.

Op de gemeenschappelijke regelingen waar de provincie zelf aan deelneemt (zoals bijvoorbeeld de omgevingsdiensten) houdt de minister van BZK financieel toezicht.

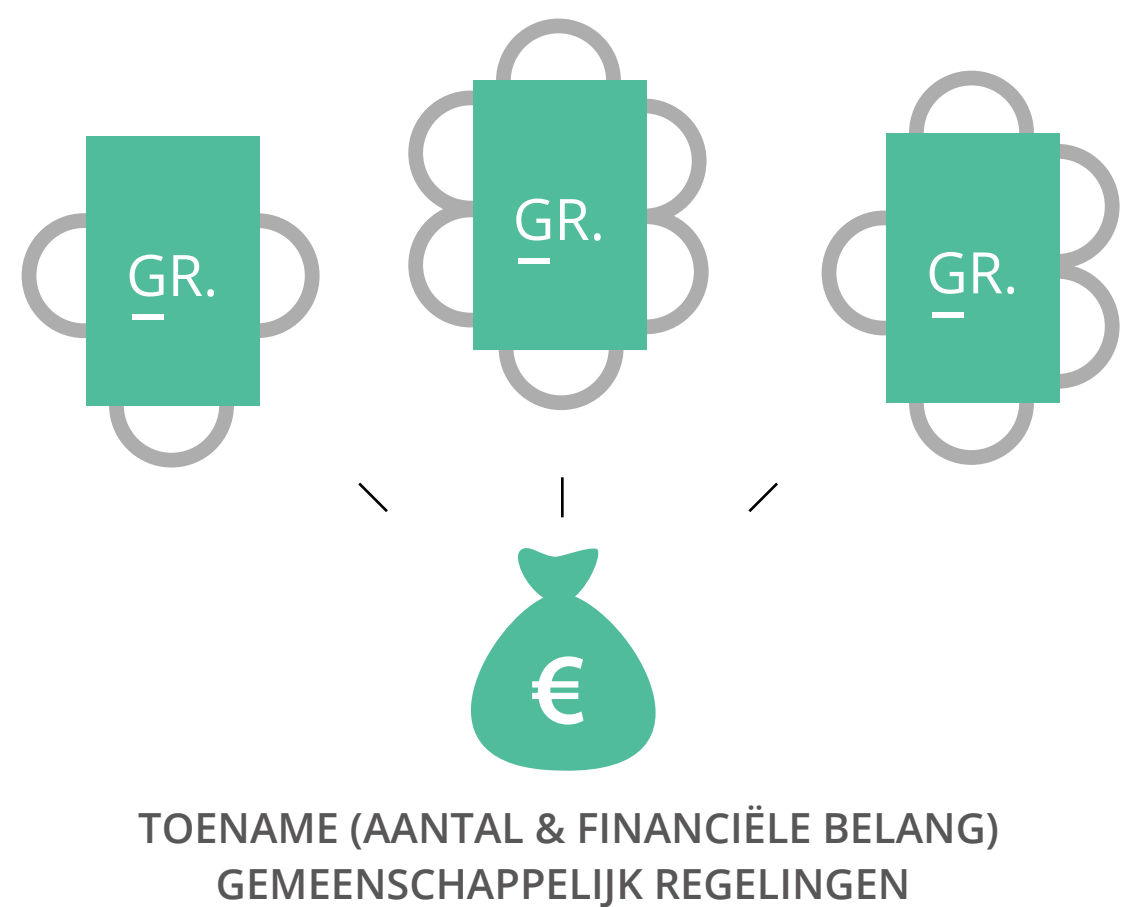

Op gemeenschappelijke regelingen waar de provincie niet aan deelneemt zijn GS aangewezen als financieel toezichthouder.

Dit onderzoek gaat over gemeenschappelijke regelingen waar de provincie niet aan deelneemt.

Waarom is dit toezicht belangrijk?

Gemeenten werken steeds vaker samen. In de afgelopen periode hebben de decentralisaties in het sociaal domein voor een toename van het aantal gemeenschappelijke regelingen gezorgd. Daarnaast is ook het financiële belang van bestaande gemeenschappelijke regelingen toegenomen.

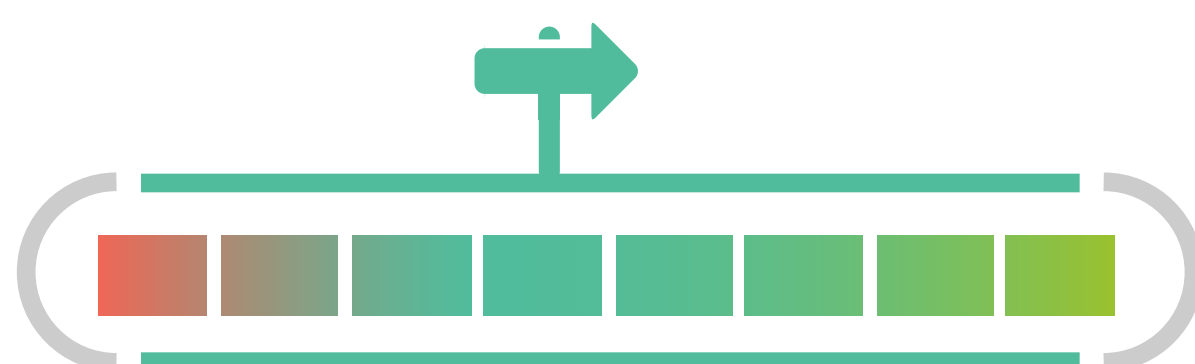
Bij gemeenschappelijke regelingen kunnen zich, net als bij gemeenten, forse (financiële) risico's voordoen.

Gemeenten die als deelnemer in een gemeenschappelijke regeling participeren, draaien op voor een eventueel tekort. Wat kan leiden tot financiële problemen voor de betreffende gemeente.

Invulling financieel toezicht

Met het financieel toezicht wordt beoogd een gezonde financiële situatie bij gemeenschappelijke regelingen te bevorderen. Naast de wettelijke grondslag van het financieel toezicht, hebben de toezichthouders (provincies en BZK) het 'Gemeenschappelijk financieel toezichtkader' (GTK) opgesteld; **Kwestie van evenwicht** (2014). Hierin zijn afspraken vastgelegd over de wijze waarop zij het toezicht willen invullen. De uitvoering van het financieel toezicht is risico georiënteerd en de inzet van de toezichthouder is daarop afgestemd.

Toezicht op gemeenschappelijke regelingen is in beginsel analoog aan het toezicht op de gemeente; dezelfde criteria en afwegingen gelden voor het instellen van preventief toezicht. Het GTK suggereert meer vrijheid in de invulling van het financieel toezicht op gemeenschappelijke regelingen dan bij het toezicht op gemeenten. Om die reden verwacht de Rekenkamer dat de provincies expliciet aandacht aan gemeenschappelijke regelingen besteden in hun beleid op het terrein van financieel toezicht.

Centrale onderzoeksvraag:

Heeft de provincie het financieel toezicht op de gemeenschappelijke regelingen in opzet voldoende uitgewerkt en wordt het toezicht op de gemeenschappelijke regelingen ook voldoende uitgevoerd?

Onderzoeksvragen:

De centrale onderzoeksvraag is beantwoord aan de hand van de volgende drie deelvragen:

- 1** Heeft de provincie de gemeenschappelijke regelingen waarop zij financieel toezicht moet houden goed in beeld?
- 2** Hoe heeft de provincie het financieel toezicht op gemeenschappelijke regelingen ingericht?
- 3** Hoe voert de provincie het financieel toezicht op gemeenschappelijke regelingen uit?

De conclusies:

Flevoland

Noord-Holland

Utrecht

Zuid-Holland

Flevoland

De provincie Flevoland heeft het financieel toezicht op gemeenschappelijke regelingen goed uitgevoerd. Gelet op het beperkt aantal (drie) gemeenschappelijke regelingen waarop de provincie toezicht dient te houden, is het te verklaren dat er geen uitgewerkte opzet van het financieel toezicht op deze regelingen is.

1. De provincie Flevoland heeft de gemeenschappelijke regelingen waarop zij financieel toezicht moet houden goed in beeld.
2. De provincie Flevoland heeft geen expliciet beleid over financieel toezicht op gemeenschappelijke regelingen vastgesteld. De werkwijze van de provincie is in lijn met het gemeenschappelijk financieel toezichtkader en kent een risicogerichte benadering.
3. Ook de uitvoering van het toezicht is in lijn met het gemeenschappelijk financieel toezichtkader en kent een risicogerichte benadering.

FLEVOLAND

Noord-Holland

NOORD-HOLLAND

De provincie Noord-Holland heeft in de afgelopen jaren geen structureel financieel toezicht gehouden op gemeenschappelijke regelingen. Het financieel toezicht zal voor het begrotingsjaar 2016 opnieuw worden ingevoerd en de provincie is bezig met de voorbereidingen hiervoor.

1. De provincie Noord-Holland hield de afgelopen jaren geen overzicht bij van het aantal regelingen waarop ze toezicht moest houden. In de voorbereiding op de herinvoering van het financieel toezicht heeft de provincie het overzicht van gemeenschappelijke regelingen geactualiseerd. Uit dit onderzoek bleek dat dit overzicht op twee regelingen na volledig was. Deze twee regelingen zijn inmiddels toegevoegd.
2. De provincie Noord-Holland heeft geen expliciet beleid over financieel toezicht op gemeenschappelijke regelingen vastgesteld. Voor de begrotingscyclus 2016 gaat de provincie de uitvoering van het toezicht op de gemeenschappelijke regelingen oppakken.
3. De afgelopen jaren heeft de provincie Noord-Holland, vooruitlopend op de afschaffing van de provinciale taak, het toezicht op de gemeenschappelijke regelingen nauwelijks uitgevoerd.

Utrecht

De provincie Utrecht heeft een goede opzet voor het financieel toezicht op gemeenschappelijke regelingen en heeft dit financieel toezicht ook goed uitgevoerd.

1. De provincie Utrecht had de gemeenschappelijke regelingen waarop zij financieel toezicht moet houden op één na in beeld. Deze gemeenschappelijke regeling is inmiddels aan het overzicht toegevoegd.
2. De provincie Utrecht heeft expliciet beleid over financieel toezicht op gemeenschappelijke regelingen vastgesteld. De werkwijze van de provincie is in lijn met het gemeenschappelijk financieel toezichtkader en kent een uitgewerkte risicogerichte benadering.
3. De uitvoering van het toezicht is in lijn met het gemeenschappelijk financieel toezichtkader en het eigen beleid van de provincie.

UTRECHT

Zuid-Holland

ZUID-HOLLAND

De provincie Zuid-Holland heeft de werkwijze voor het financieel toezicht op gemeenschappelijke regelingen voldoende geborgd; in verschillende documenten is een omschrijving van de werkwijze opgenomen. De provincie voert het financieel toezicht op de gemeenschappelijke regelingen goed uit.

1. De provincie Zuid-Holland had de gemeenschappelijke regelingen waarop zij financieel toezicht moet houden op twee na in beeld. Deze twee regelingen zijn inmiddels aan het overzicht van de provincie toegevoegd.
2. De provincie Zuid-Holland heeft geen expliciet beleid over financieel toezicht op gemeenschappelijke regelingen vastgesteld, maar de werkwijze van de provincie is in verschillende documenten beschreven. De werkwijze van de provincie is in lijn met het gemeenschappelijk financieel toezichtkader en kent een uitgewerkte risicogerichte benadering.
3. De uitvoering van het toezicht is in lijn met het gemeenschappelijk financieel toezichtkader en de eigen werkwijze van de provincie, zoals onder andere vastgelegd in de begrotingscirculaire.